

PLANTEFOKUS

PLANTEAVL VEST

Kontakt: Henriette Lemvig
henriette@effektivtlandbrug.dk
40 21 97 57

PLANTEAVL ØST

Kontakt: Jørgen P. Jensen
jppjensen@effektivtlandbrug.dk
21 15 91 21

Tilfreds med et lederjob inden for planteavl

Mads Lindemann, der er 26 år og stammer fra Fyn, blev driftsleder på Klitgaard Agro i juli 2019 som nyuddannet agrarøkonom. Han har under sin uddannelse arbejdet på planteavlsbrug i Sverige samt på Sjælland og Fyn.

- Min ambition var et job med ledelse inden for planteavl, og det har jeg fået her på stedet, hvor jeg er med i beslutningsprocesserne sammen med Michael Bundgaard, der ejer stedet sammen med sin far, Anders Bundgaard.

- Jeg har samtidig et tæt samarbejde med driftsleder i stald og driftsleder for biogasanlæg, siger Mads Lindemann, der står i spidsen for otte ansatte i markbruget inklusiv to lastbilchauffører.

- Lige nu, hvor vi ikke har travlt i marken, arbejder vi med at servicere maskiner, spule dræn, renovere og istandsætte bygninger og lignende. Der er nok at tage sig til i Klitgaard Agro-koncernen, som omfatter en række ejendomme og staldanlæg til 3.500 søer og produktion af 120.000 slagtesvin. Der er hele tiden noget, der skal gøres, og vi arbejder fleksibelt og hjælper hinanden.

- Svineproduktionen er grundstenen for vores markbrug, hvor vi skal producere foder til dyrene. En stor del af mit arbejde er gylle-logistikken. I vores markbrug bruger vi 72.000 kubikmeter gylle og afsætter omkring 50.000 kubikmeter gylle, fortæller driftslederen.

Gode sparringspartnere

På Klitgaard Agro samarbejdes der med Danish Agro Nordjylland, og Mads Lindemann har et tæt samarbejde med markedschef Jan Vanggaard Pedersen og produktchef Arne Skibsted Kristensen.

- For os har det stor betydning, at vi kan være med til at finde vækstmuligheder og ny udvikling i tæt samarbejde med ejer og driftsleder. Det er vigtigt at optimere hele vejen rundt, og for os er det spændende at være sparringspartner på ejendommen her, siger Jan Vanggaard Pedersen.

- Der er tale om en meget stor svinebedrift, hvor man selv anvender en stor del af kornet. Men alligevel har man fokus rettet på kvalitetsafgrøder, og vi er glade for at være en del af dette samarbejde. Det gælder både kommercielt men i høj grad også fagligt, understreger han.

Samarbejde

Arne Skibsted Kristensen er kommet på Klitgaard Agro gennem mere end 20 år, hvor han har samarbejdet med flere forskellige driftsledere.

- For mig er det en stor fordel at samarbejde med én, der kender stedet og er kommet her gennem mange år, siger Mads Lindemann.

Klitgaard Agro ejes af far og søn

Klitgaard Agro A/S i Vendsyssel er en koncern, hvis hovedformål er fødevarerproduktion. Klitgaard Agro ejes af far og søn, Anders og Michael Bundgaard.

Historien bag Klitgaard kan føres tilbage til 1600-tallet og har været i familien Bundgaards eje siden 1971, hvor Anders Bundgaard købte gården sammen med sin far.

Den daglige ledelse varetages af direktør Frank Kartz Johansen i samarbejde med Michael og Tabitha Bundgaard. I den samlede koncern er der ca. 40 ansatte.

Klitgaard-koncernens jorder omfatter ca. 2.000 hektar, hvoraf hovedparten er ejet. Jorden drives i AB Agro ApS og MB Agro ApS, der køber maskinstationsarbejde og driftsledelse hos Klitgaard Agro A/S.

Virksomheden har datterselskaberne Civagaard A/S, Ulsted Biogas Aps, AB Agro ApS og MB Agro Aps.

Driftsgrene

Svineproduktionen omfatter 3.500 søer, og der leveres årligt ca. 120.000 slagtesvin til Danish Crown i Søby eller Horsens. Produktionen sker på en række gårde i lokalområdet. Alle grise transporteres med egne biler.

Ulsted Biogas APS består af to biogasanlæg etableret i 2000 og begge renoveret i 2017. Biogassen produceres af gylle fra svineproduktionen, græs- og majsensilage samt andre organiske materialer. Anlæggene har en årlig kapacitet på henholdsvis 4 mill. kWh og 7 kWh, strømmen sælges til elnettet. Overskudsvarmen anvendes til opvarmning af stalde, korntørring samt til fjernvarmeanlæg.

På Klitgaard er der fem vindmøller med en årlig elproduktion på omkring 8 mill. kWh, der sælges til elnettet.

Klitgaard Agro har eget jagtvesen, som arrangerer jagtoplevelser, m.v.

hl

■ En stor svineproduktion er udgangspunkt for planteavlen på Klitgaard Agro, men der er samtidig plads til dyrkning af kvalitetsafgrøder som vårhvede til brød. Fra venstre agronom Vibeke Fabricius, Nordic Seed, driftsleder Mads Lindemann og markedschef Jan Vanggaard Pedersen, Danish Agro Nordjylland.

Optimerer sædskiftet med vårhvede

Klitgaard Agro A/S i Vendsyssel satser på vårhvede for at stabilisere sædskiftet og sprede risikoen i planteavlen.

Vårhvede til brød er en vigtig afgrøde i sædskiftet på Klitgaard Agro A/S mellem Dronninglund og Ulsted i Vendsyssel. Her er der stor fokus på vårafrøder, da de medvirker til at holde styr på græsukrudtet.

- Vi ser vårhvede som en god mulighed for at optimere vores sædskifte, og samtidig er det godt for høstperspektivet. Vores erfaringer fra sidste sæson var gode udbytter, god kvalitet og god afregning, og vi kører videre med vårhvede, siger driftsleder Mads Lindemann, der til foråret forventer at tilså 200 hektar med vårhvede.

Han står i spidsen for Klitgaard Agros planteavl, som omfatter 2.000 hektar, jordbundstype 1 til 7. Klitgaard-koncernen dyrker 85 procent af sit areal efter conservation agriculture- og No-Till-konceptet med et minimum af jordbearbejdning og med faste kørespor.

Afhjælper ukrudt

Markbruget har været pløjefrit gennem 25 år, og der er stor fokus på bæredygtig planteavl og det mikrobielle liv i jorden.

- Denne dyrkningsform kan give udfordringer med græsukrudt, og disse udfordringer kan et stort vårsædsareal hjælpe med at løse, vurderer driftslederen.

- Vi har et mindre areal med vinterbyg primært for, at vi kan komme tidligt i gang med høsten. Men ellers vil vi gerne ind med nogle vårafrøder, der kan sanere græsukrudtet, og her er det vores oplevelse, at vårhvede er et godt supplement til vårbyg og hestebønner.

- Vårafrøderne giver os en naturlig forebyggelse af græsukrudt, som vi har stor fokus på i den dyrkningsform, vi kører, siger Mads Lindemann og tilføjer, at bedriften har godt styr på ukrudtstrykket, som styres via sædskiftet.

Sen gødskning

I sæson 2020 var arealet med vårhvede 150 hektar, udbyttet lå i gennemsnit på 6,5 tons pr. hektar, og hele avlen var af god kvalitet til brød.

- Vårhveden skal her på stedet sammenlignes med andre vårsædsafgrøder, og i det perspektiv er vi rigtig godt tilfredse med resultatet, siger Mads Lindemann.

Det samme er Arne Skibsted Kristensen, produktchef hos Danish Agro Nordjylland, der har fulgt vårhvededyrkingen på Klitgaard tæt. Han påpeger en række forhold, man skal være opmærksom på, når det gælder dyrkning af vårhvede.

- I forhold til proteinprocenten er den sene gødskning vigtig. Der skal gives gødning omkring skridningstidspunktet – lige før den holder med at vokse. Proteinprocenten skal helst være minimum 12, understreger han.

Jordforhold

- Forfrugten er ligeledes afgørende, her er hestebønner et godt valg. Og så er det vigtigt at være opmærksom på bygfluens larver, som kan volde problemer.

Rettidighed omkring såning er også af stor betydning. Vårhveden skal i jorden så tidligt som muligt, for at høsttidspunktet ikke bliver for sent. Det er dog altid vigtigere, at jorden er lun og bekvem end, at man får sået meget tidligt.

- Vårhveden skal dyrkes på stærkere jorder eller humusjorder for at sikre udbytte og kvalitet. Og endelig er det vigtigt at være opmærksom på jordens surhedsgrad og huske

at have kalkniveauet i orden, lyder det.

Thorus til ny sæson

I denne sæson gjaldt det vårhvedesorten Harenda, som har været på markedet i nogle år, og til næste sæson er der planer om at tage den nyere sort, Thorus, ind.

- Det er en nyere vårhvedesort med en rigtig god kvalitet til brød, som vi forventer os meget af, siger Vibeke Fabricius fra Nordic Seed, som repræsenterer sorten. Den ligger rigtig godt rent udbyttmæssigt, og det er samtidig en sund sort, der har en lav modtagelighed for gulrust og meldug. Den har desuden en god stråstyrke, hvilket er meget vigtig i brødhvedeavlen, hvor det ikke er muligt at anvende vækstregulering, påpeger hun.

I Nordic Seeds egen forædling er vi også langt med gode vårhvedesorter, hvor vi har haft sorter med i værdi afprøvningen i de sidste par år, mens vi for alvor skal have testet en ny lovende sort i landsforsøgene i 2021. Målet er at kombinere et højt udbytte med god kvalitet og samtidig god sundhed og et stærkt strå. Det er vi rigtig godt i vej med.

Timing

Mads Lindemann har endnu ikke lagt sig fast på sortsvalget for kommende sæson.

- Jeg var godt tilfreds med Harenda, som gav os et godt udbytte, og jeg overvejer at køre med begge sorter, siger han, der ikke har planer om at så vårhvede i efteråret, som andre praktiserer.

- Vi ser ikke nok perspektiver i at så vårhveden i det sene efterår, set i forhold til de risici vi løber. Og vi kan ikke forvente at ramme perfekte forhold for et såbed i november på disse kanter, siger han.

hl